UNIVERSITETET
I OSLO

Eksamensoppgave

JUS3220 – Rettshistorie
Dato: 09.09.2025 kl. 10:00 - 12.09.2025 kl. 14:00

Etter at Assad-regimet ble styrtet i Syria i desember 2024, styres landet nå av en overgangsregjering. I mars 2025 ble det vedtatt en grunnlovserklæring som skal gjelde i en overgangsperiode på fem år. Fortalen og de tre første artiklene i erklæringen ligger vedlagt eksamensoppgaven i engelsk oversettelse.

I artikkel 3 heter det blant annet at «Islamic jurisprudence is the principal source of legislation».

Erklæringen gir altså uttrykk for en tett tilknytning mellom verdslig lovgivning og islamsk rett. Drøft hvordan forholdet mellom verdslig og islamsk rett har hatt betydning for utviklingen av islamsk rettshistorie, og diskuter hvordan Syrias grunnlovserklæring eksemplifiserer dette forholdet i dag.

***

I artikkel 1 i den syriske grunnlovserklæringen heter det: «The Syrian Arab Republic is an independent, fully sovereign state». Slik har det imidlertid ikke alltid vært. Syria var en del av Det osmanske/ottomanske riket fra ca. 1500 til etter første verdenskrig, og var deretter et mandatområde under Folkeforbundet frem til etter andre verdenskrig. Mandatordningen var fastlagt i Versailles-traktatens artikkel 22, som ligger vedlagt eksamensoppgaven.

I våre dager er det fortsatt en stor internasjonal interesse omkring Syria, ikke minst i kjølvannet av den arabiske våren i 2011. Blant annet har FN en egen spesialutsending for Syria. I mars 2025 ga spesialutsendingen en uttalelse i anledning at det var 14 år siden den arabiske våren, og i denne uttalelsen nevnte han blant annet den nye grunnlovserklæringen. Uttalelsen ligger vedlagt eksamensoppgaven.

Les det vedlagte kildematerialet (se vedlegg 1, 2 og 3), samt underpunktene «Syria under osmansk styre» og «Mandatperioden» i SNL-artikkelen «Syrias historie» (www.snl.no/Syrias_historie). Diskuter, med utgangspunkt i dette materialet, hvordan utviklingen i Syria kan innplasseres i kolonialiseringens og avkolonialiseringens rettshistorie.

***

Besvarelsen kan skrives som én eller to oppgaver. Det utdelte kildematerialet skal aktivt trekkes inn i besvarelsen.

UNIVERSITETET
I OSLO

Kunnskapsbruken skal dokumenteres gjennom fotnotereferanser. Det skal også vises til hovedlitteraturen i faget når den er brukt som kilde. Bruk av språkmodeller skal også beskrives og forklares. ChatGPT eller andre språkmodeller er ikke kilder. Udokumentert kunnskap gir lite uttelling.

Vedlegg 1

Vedlegg 2

Vedlegg 3

***

Oslo, Høst 2025

Førsteamanuensis Morten Nadim

Faglig eksamensleder i Rettshistorie